

pka

Sammen giver
vi mere tilbage

BERETNING 2017

Pensionskassen for Sygeplejersker og Lægeseekretærer

CVR-nr. 71 97 15 11 · Gentofte Kommune

Indhold

Forord	3
Medlemmer	4
Velkommen til nye faggrupper	
Rådgivning og digitale tiltag	
Stigende pensioner og faldende omkostninger	
Investeringer	8
Ansvarlighed giver gode afkast	
Boliger til hele livet	
Det aktive medlemsdemokrati	12
Nye netværk for delegerede	
Et travlt år i bestyrelsen	
Pensionskassens ledelse	
Året i tal 2017	16

Forord

Der er mange positive elementer at fremhæve fra det forgangne år: Et højt afkast på 7,5%, et af markedets højeste faste forrentninger af pensionerne, lavere omkostninger og nye medlemmer.

Årets investeringsafkast blev på 7,5%, svarende til 8,2 mia. kr. Det flotte resultat blev især skabt via høje afkast på såkaldte alternative investeringer såsom havmølleparker, ejendomme, unoterede og børsnoterede aktier. Fordelen ved investeringer i havvindmølleparker og ejendomme er, at de typisk giver langsigtede og stabile afkast og ikke er så sårbare for udsving på de finansielle markeder. På den baggrund har pensionskassen fortsat fokus på investeringer, der spreder risiko og afkast, og som samtidig giver medlemmer og kunder gode afkast i såvel gode som dårlige tider.

Høj forrentning af pensionen

Der skete en del på pensionsområdet i 2017. Pensionskassen åbnede i slutningen af 2016 op for at tilbyde pensionsprodukter til forskellige faggrupper uanset om de er offentligt ansatte, privatansatte eller selvstændige. Og den mulighed var der flere, der i 2017 valgte at slå til på:

Næsten 8.000 farmakonomet blev en del af PKA-samarbejdet, da Pensionskassen for Farmakonomet i juni valgte PKA som pensionsudbyder foran andre pensionselskaber. Få måneder forinden havde 1.800 fodterapeuter sagt ja tak til muligheden for at oprette pension i PKA. Og både medlemmer og nye kunder fik en tidlig julegave, da PKA-pensionskasserne i efteråret meldte ud, at kontorenten blev hævet fra 5% til 7%. En solid økonomi i pensionskassen er årsag til, at pensionskassens medlemmer fik branchens højeste faste forrentning af deres opsparing. Pensionskassen har et mål om at fastholde den høje rente på 7% de næste fire år, hvilket samlet betyder, at pensionskassen udlodder mere end ca. 5,3 mia. kr. til medlemmerne årligt.

Det bidrager til, at den forventede pension for et typisk 40-årigt medlem nu er steget med mere end ca. 48.500 kr. siden 2013.

Samtidig faldt omkostningerne til 375 kr. i gennemsnit pr. medlem. I 2018 falder omkostningerne til 365 kr.

Øger supplerende indbetalinger

Også politisk skete der en del på pensionsområdet i 2017. Fra Christiansborg lancerede regeringen en pensionsreform i et forsøg på at mindske modregningen i de offentlige ydelser og gøre det mere attraktivt at spare op til pension hele livet. I korte træk indebærer reformen bl.a., at medlemmer med mindre end fem år til pensionering årligt kan indbetale 46.000 kr. efter skat på en alderssum, der ikke bliver modregnet det offentlige pensionstillæg. Medlemmer med mere end fem år til pensionering kan indbetale 5.100 kr. efter skat på denne ordning. Fra pensionskassens side blev der i efteråret søsat en kampagne, der opfordrede til at spare ekstra op på en alderssum, inden de nye regler trådte i kraft 1. januar 2018. Det budskab blev vel modtaget, og i 2017 indbetalte PKA-medlemmerne 541 mio. kr. ekstra på især en alderssum. Det er en stigning på 250% siden 2013.

Medlemmerne er digitale

Pensionskassen har forbedret de administrative systemer og øget medlemmernes digitale muligheder. 9 ud af 10 medlemmer sætter i dag pensionen i gang digitalt på pka.dk. Det er en stigning på 80% i forhold til 2013, hvor halvdelen af nye pensionister kikkede pensionen i gang på nettet. Årligt går 4.500 PKA-medlemmer på pension.

Seneste skud på den digitale stamme er en PKA-app, hvor medlemmet kan skaffe sig overblik over sin pension, se om der bliver sparet tilstrækkeligt op og chatte med en rådgiver.

Mange medlemmer benytter sig også af PKAtjek. Her kan medlemmerne på pka.dk se, hvor meget de kan forvente at få i pension – ikke blot via opsparingen hos pensionskassen men også inkluderet ATP og folkepension og hvis der er opsparinger hos andre selskaber. Medlemmerne vil på den baggrund få en anbefaling, hvis der er behov for at spare yderligere op for at have en tilstrækkelig alderspension som pensionist.

Medlemmer

PKA-samarbejdet vokser. Det er til fordel for medlemmerne - både nuværende og kommende.

PKA-samarbejdet består af forskellige faggrupper og har en ambition om at levere pensionsprodukter, der matcher medlemmernes behov – uanset om de er offentligt ansatte, privatansatte eller selvstændige.

Jo flere medlemmer, jo mere robust er pensionskassen, og jo større mulighed er der for at kunne give både nuværende og kommende medlemmer kontante fordele i form af høje afkast, lave omkostninger og stigning i pensionerne. Som medlemsejet pensionskasse bliver alt overskud ført tilbage til medlemmerne, og den solidariske tilgang i pensionskassen gør, at alle bliver optaget uden helbredsreklæring.

Velkommen til nye faggrupper

I 2017 kom der nye faggrupper med i PKA-samarbejdet, og det forventes, at der kommer flere til i årene fremover.

Der blev budt velkommen til tre nye medlemsgrupper. Pensionskassen for Farmakonomer blev den fjerde pensionskasse i PKA-samarbejdet, og de blev officielt en del af PKA d. 1. januar 2018. Hertil fik fodterapeuter i 2017 mulighed for en pensionsordning i Pensionskassen for Sundhedsfaglige, og senest har PKA indgået sin første firmaaftale med BeneFit, der er en kæde af selvstændige fysioterapeuter. De indbetaler til en ordning i PKA+ fra 1. februar 2018.

Christina Durinck, formand for Farmakonomforeningen udtalte i forbindelse med aftalens indgåelse:

”Vi er meget tilfredse med den løsning, vi har fået i PKA. Farmakonomerne skal fremadrettet betale mindre til administration, hvilket betyder, at medlemmerne får mere udbetalt, når de går på pension. Ligeledes er det meget positivt, at mulighederne for personlig rådgivning bliver kraftigt forbedret.”

Grete Christensen, næstformand i Pensionskassen for Sygeplejersker og Lægesekretærer supplerer:

”Vores tiltro til PKA's styrker er i 2017 blevet bekræftet, ved tilgangen af nye medlemsgrupper, som er vundet i skarp konkurrence med andre pensionsudbydere. Et større og stærkere PKA vil fremadrettet sikre alle medlemmer flere medlemsfordele og meget lave omkostninger til administration.”

Nye medlemmer – nye produkter

For pensionskassens eksisterende overenskomstsatte medlemmer giver gennemsnitsrenteproduktet den bedst mulige økonomiske sikkerhed, der passer til deres arbejdsliv. Nye medlemsgrupper kan have andre behov end eksisterende medlemmer med fx hyppigere jobskifte. Her giver et markedsrenteprodukt den fleksibilitet og økonomiske sikkerhed, der passer til deres arbejdsliv.

I 2017 har pensionskassen også introduceret en forsikring ved tab af erhvervsevne (TAE) til selvstændige og privatansatte samt til firmapensionsordningerne i PKA+ (fx bruger de selvstændige fodterapeuter i Pensionskassen for Sundhedsfaglige denne forsikring).

I modsætning til medlemmer, der er ansat under offentlig overenskomst, kan privatansatte medlemmer have ansættelsesvilkår, der ikke giver ret til løn under sygdom. Ligesom en arbejdsgiver (herunder den selvstændige) har behov for at være forsikret mod midlertidig sygdom blandt medarbejderne. Det er standard, at en firmapensionsordning indeholder en forsikring ved TAE.

Pensionskassens TAE er indrettet, så medlemmet under sygdom får en fast indkomst på fx 80% af lønnen inklusiv de offentlige ydelser.

Opfølgning på Ressourceforløbsydelse

Medlemmer på ressourceforløbsydelse har siden 2016 kunnet få økonomisk hjælp fra pensionskassen, hvis de bliver tildelt et jobafklaringsforløb eller et ressourceforløb. Den økonomiske hjælp hedder Sum ved ressourceforløbsydelse og er en del af Sum ved førtidspension. Pensionskassen

udbetaler 80.000 kr. (2017-sats) skattefrit, og beløbet modregnes ikke i ressourceforløbsydelsen fra det offentlige. I 2017 blev der udbetalt til 168 medlemmer i pensionskassen.

Den nye sum skal ses i lyset af, at medlemmer siden reformen af førtidspension og fleksjob fra 2013 typisk ikke tilkendes førtidspension uden først at gennemgå et ressourceforløb eller jobafklaringsforløb.

Ved sygdom er pensionskassens medlemmer samlet set dækket af en sum ved ressourceforløb/jobafklaringsforløb, samt en sum og en løbende udbetaling ved tilkendelse af offentlig førtidspension og har dermed et relativt højt rådighedsbeløb. Derudover kan medlemmet søge økonomisk hjælp fra pensionskassens bistandsfond, hvis medlemmet mister jobbet pga. sygdom.

Rådgivning og digitale tiltag

Medlemmerne skal have nem adgang til information og kompetent rådgivning i pensionskassen. Og mødet med PKA skal være digitalt og opleves nemt, relevant og personligt.

PKA har tidligere lanceret det digitale værktøj PKAtjek, der viser medlemmets forventede samlede pension set i forhold til PKA's anbefaling om en tilstrækkelig pension.

Nu kan medlemmerne også bruge værktøjerne, PKAoverblik og appen PKA Din pension til overblik over pensionsøkonomien.

PKAoverblik

Med PKAoverblik kan man se, hvordan ens pensionsopsparing passer med forventede udgifter. PKAoverblik kan bruges uden NemId på den åbne del af pka.dk.

Værktøjet tager udgangspunkt i typiske pensions-tal for PKA-medlemmer, og udgifterne er baseret på typiske udgifter for seniorer, så man kan få en indikation af, om pensionen svarer til det ønskede forbrug.

PKAoverblik viser pensionsopsparingen, og man ser effekten af at gå senere eller tidligere på pension, samt hvad det betyder, hvis man indbetaler mere.

'PKA Din pension'

Med PKA's app er pensionen lige ved hånden. Med få klik ser medlemmet, hvordan pensionsopsparingen er i forhold til andre medlemmer.

Tallene i appen består af gennemsnitstal for medlemmernes opsparing i PKA, herunder hvad medlemmerne i gennemsnit har sparet op i andre selskaber/banker samt tal fra Danmarks Statistik.

Man kan nemt komme fra appen til de personlige tal på pka.dk eller kontakte en pensionsrådgiver i PKA.

Velkomstforløb til nye medlemmer

Årligt kommer der ca. 12.000 nye medlemmer til PKA-pensionskasserne. PKA lancerede i efteråret et nyt velkomstforløb for at skabe en relation til medlemmet om værdien af deres pension. Medlemmerne får viden om pensionsordningen og gode råd i stedet for at få en masse informationer på én gang ved start i pensionskassen.

Pensionsdagen

Sidste søndag i oktober holdt PKA sammen med mange andre pensionselskaber "Pensionsdagen". Opfordringen er, at medlemmerne bruger den ekstra time, på dagen, hvor vi overgår til vintertid, til at tjekke pensionen. Igen i år var der stor interesse fra medlemmerne til at bruge tid på pensionen. Mange medlemmer ringede til PKA, hvor de fleste spurgte om supplerende opsparing og generel pensionsrådgivning. Der var over 5.000 besøg på pka.dk, hvilket er fem gange mere end på en almindelig søndag.

Større interesse for møder

Knap 13.000 PKA-medlemmer mødte PKA i 2017 til arrangementer rundt om landet.

Der er tre typer møder:

- Velkomstmøder (for nye medlemmer) – her deltog 65 medlemmer på fire møder
- Informationsmøder (hvor en PKA-rådgiver kommer ud på arbejdspladsen) – her deltog 2.223 medlemmer på 69 møder.
- Seniormøder (for medlemmer på 58 år+) - her deltog 1.540 medlemmer på 30 seniormøder rundt om i landet. 325 medlemmer benyttede sig af muligheden for at tage en ledsager med.

Der blev holdt 8 kurser for tillidsrepræsentanter med i alt 281 deltagere.

I 2017 deltog PKA med en stand ved 31 begivenheder i samarbejde med de faglige organisationer med ca. 8.800 deltagere.

Medlemsundersøgelse

I medlemsundersøgelsen i 2017 var der fokus på medlemmernes loyalitet og tillid i forhold til PKA. Her ligger PKA i den øverste tredjedel i forhold til øvrige pensionselskaber, hvilket er en forbedring i forhold til forrige måling. Kommunikation og kendskab via de faglige organisationer og deres medier er stadig vigtige ift. at få budskaberne ud til medlemmerne om værdien af deres pension.

PKA fortsætter arbejdet med at udbygge den målrettede dialog med det enkelte medlem og styrke omtalen af PKA som ansvarligt pensionselskab i den brede offentlighed.

Stigende pensioner og faldende omkostninger

I 2017 blev forrentningen af medlemmernes pensioner hævet til 7%, og det bidrager til stigende pensionsopsparinger. Samtidig har PKA-medlemmerne øget deres egne supplerende indbetalinger med 250% på fem år til 541 mio. kr. i 2017.

I 2017 nød medlemmerne igen godt af fordelene ved at være del af en medlemsejet pensionskasse. Solide afkast de seneste år og en velpolstret økonomi fik pensionskassen til at hæve renten fra 5% til 7% pr. 1. oktober 2017, og det bidrager til, at medlemmerne får en robust pension.

Den høje forrentning af medlemmernes pensioner betyder samlet, at pensionskassen udlodder ca. 5,3 mia. kr. til medlemmerne årligt.

I 2017 fortsatte medlemmernes pensioner med at stige. Eksempelvis kunne et 40-årigt medlem i 2013 se frem til en forventet årlig pension på ca. 126.500 kr. Det er steget med ca. 48.500 kr., så den forventede pension er ca. 175.000 kr. i 2017. Pensionsstigningen er bl.a. resultatet af den høje rente, og at medlemmet har indbetalt mere om året til pensionen.

Øger egne indbetalinger

I lighed med den høje rente er medlemmernes egne supplerende indbetalinger med til at skabe stigende pensioner, og i 2017 fortsatte medlemmerne med at øge egne indbetalinger til pensionen. I 2013 indbetalte PKA-medlemmerne 155 mio. kr. og i 2017 steg indbetalingerne med 250% til 541 mio. kr. Stigningen viser, at medlemmerne tager ansvar for deres egen økonomi i pensionstilværelsen.

De øgede indbetalinger er bl.a. resultatet af pensionskassens kampagner, der opfordrer medlemmerne til at spare mere op, så de har den ønskede økonomiske tryghed efter arbejdslivet. I 2018 vil pensionskassen fortsat have fokus på, at medlemmerne sparer tilstrækkeligt op til pensionen.

Faldende omkostninger

Lave administrationsomkostninger sikrer, at medlemmerne får mest muligt ud af indbetalingerne og får pensionsstigninger. Øget digitalisering tilpasset medlemmernes behov og effektiv administration er igen med til at sænke de gennemsnitlige administrationsomkostninger per medlem.

I 2017 faldt omkostningerne til 375 kr. pr. medlem og vil i 2018 falde yderligere til 365 kr.

Investeringer

Høje afkast på alternativer, såsom havvindmølleparker, ejendomme og unoterede aktier, og børsnoterede aktier bidrog særligt til, at pensionskassen i 2017 fik et investeringsafkast på 7,5%, svarende til 8,2 mia. kr. De stabile og høje afkast er årsagen til, at pensionskassen i slutningen af 2017 hævede medlemmernes forrentning af deres pensioner fra 5% til 7% frem til 2021.

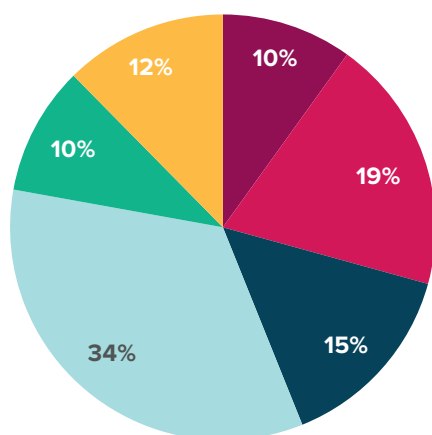
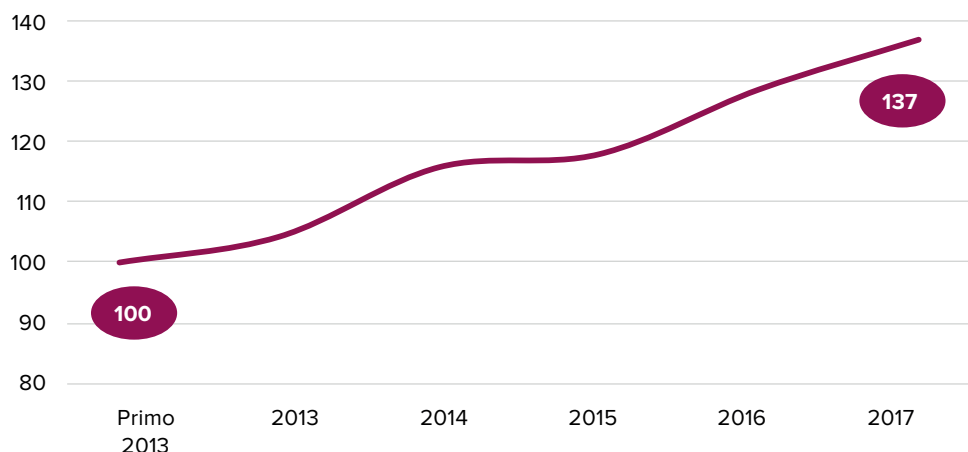
Pensionskassen er et af de få selskaber, der både kan sikre gode afkast og en høj forrentning af pensionerne gennem hele livet. Det er det mål, der sigtes efter, og i pensionskassen er der tilfredshed med, at det også i år er nået.

I 2017 fortsatte PKA-pensionskasserne strategien med at investere i vedvarende energi for at opnå et godt afkast til medlemmernes pensioner.

I november foretog PKA en direkte investering på tre mia. kr. i verdens største havvindmøllepark, der bliver opført ud for den engelske kyst og vil give grøn strøm til 500.000 husstande. Også strategien med at investere i opførelsen af boligejendomme blev i stor stil ført ud i livet med investeringer i bl.a. Aalborg, Odense, Aarhus, Aabenraa, Hillerød og København.

Fordelen ved investeringer i infrastruktur såsom grøn energi og ejendomme er, at de typisk giver langsigtede og stabile afkast og ikke er så sårbare for udsving på de finansielle markeder. På den baggrund har pensionskassen fortsat fokus på at sprede investeringerne og give medlemmer og kunder gode afkast i såvel gode som dårlige tider.

100 kr. blevet til...

Sådan fordeler investeringerne sig

- Infrastruktur (inkl. skov og landbrug)
- Nominelle obligationer m.m.
- Kreditobligationer
- Aktier (noterede og unoterede)
- Ejendomme
- Absolut afkast strategier

Ansvarlighed giver gode afkast

I 2017 investerede PKA-pensionskasserne i afrikansk infrastruktur, der skaber udvikling i Afrika. Samtidig blev der investeret i verdens største havvindmøllepark og flere svanemærkede boliger.

Sammen med medlemmerne har PKA-pensionskasserne fokus på at bidrage til en bæredygtig og ansvarlig udvikling og samtidig skabe gode afkast. Bestyrelserne i de tre pensionskasser og de delegerede diskuterer rammerne for ansvarlige investeringer, så de afspejler medlemmernes holdninger.

PKA mener, at fokus på miljø og klima, sociale forhold og god selskabsledelse bidrager til selskabers evne til at skabe afkast til investorerne. Derfor arbejder PKA med at integrere ansvarlighed i de selskaber, som PKA investerer i. I 2017 var PKA i dialog med 44 selskaber om at sætte fokus på ordentlige arbejdstagerrettigheder.

Også i 2017 investerede PKA i den grønne omstilling. Tre mia. kr. blev investeret i den engelske havvindmøllepark, Walney Extension, der bliver verdens største og vil levere grøn strøm til 500.000 husstande. Det er PKA's femte investering i havvindmølleparker, og disse investeringer bidrager væsentligt til medlemmernes gode pensioner. I 2017 gav investeringerne i havvindmølleparkerne et afkast på 15,7%. I dag har PKA investeret 19 mia. kr. i klimaprojekter og ambitionen er at øge til ca. 30 mia. kr. frem mod 2020 svarende til 10% af formuen.

Udvikling i Afrika

Mange afrikanske lande er inde i en positiv udvikling med stigende vækst og mere stabile politiske systemer. På den baggrund investerede PKA knap 1 mia. kr. i en Afrikafond, der skal bygge og drive infrastrukturprojekter i Afrika. Investeringen er indgået i partnerskab med A.P. Møller Holding og tre andre investorer. Fonden fokuserer på 10 afrikanske lande og vil understøtte en bæredygtig udvikling og forbedre levestandarden.

Samlet er der investeret knap fire mia. kr. i fonden, der over de næste 10 år vil investere i 10-15 forskellige infrastrukturprojekter.

I 2017 øgede PKA også investeringerne i mikrolånsfonde til 500 mio. kr. Fondene udlåner penge til

borgere i udviklingslande til at starte egen virksomhed for. Størstedelen af låntagere er kvinder. Fondene bidrager både til afskaffelse af ekstrem fattigdom og øget ligestilling mellem køn.

Udfaser kul

Ud fra økonomiske og klimamæssige hensyn droppede PKA investeringerne i de første kulmineselskaber i 2015 og har siden været i dialog med en lang række selskaber, der har aktiviteter inden for kul. Målet med dialogen er, at selskaberne reducerer deres aktiviteter inden for kul og omstiller til mere klimavenlige energikilder. Der er typisk tale om mine-, -forsynings- og energiselskaber.

PKA har indtil videre ekskluderet 70 selskaber, da de ikke vil reducere deres kul-aktiviteter, mens PKA har beholdt investeringer i 37 selskaber. De har enten fremlagt en plan om at omstille forretningen til mere klimavenlige energikilder eller også er de allerede i gang med omstillingen.

I 2018 beslutter PKA om de sidste 13 selskaber med kulaktiviteter enten skal beholdes som investeringer, ekskluderes eller på observationslisten for at holde øje med deres udvikling.

Undersøger olie- og gasselskaber

Olie- og gassektoren påvirkes i stigende grad af politiske klimatiltag og investeringer i vedvarende energi, elbiler og batteriteknologi. Tidligere har PKA ekskluderet seks selskaber, hvor en stor del af forretningen kommer fra oliesand. Ud fra økonomiske og klimamæssige hensyn startede PKA dialog med 64 udvalgte olie- og gasselskaber for at undersøge, hvorvidt deres forretningsmodel er tilpasset et 2-graders scenarie i henhold til klimamålet i Parisaftalen. PKA undersøger, om selskaberne har de ledelsesmæssige kompetencer og fokus, og i hvor høj grad selskabernes investeringer er i overensstemmelse med Parisaftalen. Der er fx tale om Exxon, BP, Shell og Statoil.

I 2018 vurderer PKA de videre skridt i forhold til, om selskaberne fortsat er attraktive investeringer. Der bliver redegjort for strategien på generalforsamlingen i 2018.

Svanemærkede boliger

I 2016 investerede PKA i Danmarks første svanemærkede lejeboliger i Hillerød, og der var stor efterspørgsel på boligerne. I 2017 investerede PKA derfor yderligere 225 mio. kr. i 115 nye svanemærkede boliger i Rødovre og Hillerød. Boligerne har et lavt energiforbrug, sundt indeklima og fokus på bæredygtighed i hele ejendommens levetid. Alle materialer lever op til skrappe krav til miljø- og sundhedsskadelige stoffer, der sikrer et sundt indeklima.

Den store interesse for de første svanemærkede boliger afspejler det stigende fokus på sundhed og bæredygtighed. Derfor er det attraktivt at opføre flere svanemærkede boliger, da de både giver et godt afkast til medlemmernes pensioner og bidrager til øget bæredygtighed.

I alt har PKA investeret 335 mio. kr. i 157 svanemærkede boliger.

Læs mere om PKA's arbejde med ansvarlige investeringer på hjemmesiden

Boliger til hele livet

PKA investerer i forskellige boligtyper, og det giver medlemmerne boligmuligheder, der passer til deres behov. I 2017 blev der investeret i boliger til seniorer og familier og nye ungdomsboliger stod klar.

Flere flytter til de større danske byer, hvor der også investeres i infrastruktur og hospitaler. Den udvikling gør det attraktivt for PKA at investere i boliger i større danske byer, da der kommer et robust og stabilt marked for lejeboliger. I 2017 har PKA fx investeret i boliger i Aalborg, Odense, Hillerød og Aabenraa, og investeringerne er både med til at understøtte den positive udvikling og samtidig skabe gode stabile afkast til medlemmerne. I 2017 investerede PKA samlet ca. 1,6 mia. kr. i at opføre ca. 700 boliger rundt om i landet.

I 2017 blev det muligt at leje 109 nye ungdomsboliger i Valby, som blev indflytningsklare primo 2018. Samlet har PKA investeret i 358 ungdomsboliger i København og Aalborg. Der er fortrinsret til boligerne for studerende og elever, som er medlemmer af de faglige organisationer i pensionskassen samt medlemmernes børn.

Livskvalitet

PKA er gået sammen med Realdania og FB Gruppen for at bygge seniorbofællesskaber på Grønttorvet i København. Undersøgelser viser, at når man bor sammen med andre, så stiger livskvaliteten, og man føler sig fx mindre ensom. Partnerskabet giver PKA mulighed for at skabe rammer, der øger livskvaliteten og det sociale netværk for medlemmerne. I de kommende boliger er der særlig fokus på at nytænke fællesarealerne og sikre varierende boligstørrelser i flere prisklasser. PKA vil bruge erfaringer fra Grønttorvet til at se på mulighederne for at opføre flere seniorbofællesskaber rundt i landet.

Medlemmerne har fortrinsret til boligerne, der forventes at stå klar i 2019. Man skal være 60+ for at komme i betragtning.

Den grønne og mangfoldige bydel

Mangfoldighed, fællesskab og grønne områder er gennemgående tema for Københavns nye bydel, Grønttorvet, som PKA opfører sammen med FB Gruppen.

I 2017 flyttede de første beboere ind i bydelen og tog væksthuse på taget af bygningen i brug. Beboerne er fælles om at drive væksthuse, der både giver en grøn oase for beboerne og mulighed for, at de kan skabe relationer til hinanden.

Væksthuse er en del af bydelens fællesaktiviteter, hvor der også etableres fælleshaver og et fælleshus for hele bydelen, så beboerne kan mødes på tværs. Derudover vil den kommende 23.000 m² store park med spiselige frugter være et grønt åndehul med fællesaktiviteter.

For at sikre en blandet og mangfoldig bydel bygges der både almene-, leje-, andels- og ejerboliger fordelt på lejligheder, studieboliger, seniorbofællesskaber og rækkehuse. De forskellige boformer åbner op for beboere med forskellige indkomster og baggrunde og giver en god blanding af børnefamilier, unge og seniorer. På den måde er PKA med til at skabe en socialt sammenhængende bydel, der samtidig giver et robust afkast til medlemmernes pensioner.

Det aktive medlemsdemokrati

Nye netværk for delegerede

De delegerede i pensionskassen har haft et travlt år med forskellige arrangementer.

I starten af 2017 var der premiere på regionale møder for de delegerede rundt om i landet. De diskuterede aktuelle emner og fik bl.a. mere viden om den økonomiske hjælp til medlemmer ved sygdom og baggrunden for, at medlemmernes pensioner stiger.

De regionale møder udspringer af delegeretundersøgelsen fra 2016, hvor de delegerede bl.a. fortalte, at de ønsker at udbygge ambassadørrollen og udveksle erfaringer og mødes hyppigere med de øvrige delegerede – også fra de andre PKA-pensionskasser.

De regionale møder gennemføres også i 2018.

Delegerede på Folkemødet

PKA-pensionskasserne inviterede delegerede til at deltage et døgn på Folkemødet i juni 2017. Der blev foretaget lodtrækning på tværs af faggrupper og pensionskasser mellem 62 tilmeldte delegerede om 15 pladser. De delegerede deltog i forskellige debatter og rapporterede om oplevelserne til PKA. Folkemødet gav også de delegerede nye input og inspiration til, hvordan pensionskasserne kan videreudvikles til gavn for medlemmerne. De delegerede havde også mulighed for at høre PKA's to velbesøgte debatter om henholdsvis fremtidens kompetencer og bæredygtigt byggeri.

PKA gentager succesen på Folkemødet 2018, hvor en ny gruppe delegerede deltager i PKA-døgnet.

Delegeretseminar

I efteråret var der delegeretseminar, hvor de delegerede hørte om boligbyggeri, bæredygtighed, byudvikling og pensionskassens investeringer i ejendomme. De var også på besøg i PKA's nye bydel, Grønttorvet, hvor mangfoldighed er i centrum med forskellige boligformer og fokus på grønne områder. FB-gruppen og PKA står bag udviklingen og byggeriet af den nye bydel.

Blandt oplægsholderne på seminaret var bl.a. Curt Liliengreen fra Boligøkonomisk Videnscenter. Han fortalte bl.a. om, hvordan danskernes flyttemønstre er med til at påvirke, hvor det er mest økonomisk fornuftigt for investorer som PKA at investere i nyt boligbyggeri. Konklusionen var – og det følger i øvrigt en global tendens – at danskerne flytter til de større byer.

Andre oplægsholdere var bl.a. Peter Gravesen fra PKA, der fortalte om bæredygtighed i PKA's byggerier og Per Schulze fra Realdania, der fortalte om seniorboliger, der bliver stadig mere populære. Realdania, FB-gruppen og PKA har indgået samarbejde om seniorbofællesskaber på netop Grønttorvet.

Valg i 2018

I efteråret 2018 er der valg i pensionskassen. Her skal vælges 155 delegerede.

Et travlt år i bestyrelsen

Velkommen til nye faggrupper i PKA-fællesskabet

Som et led i konsolideringen af PKA-pensionskasserne blev Pensionskassen for Farmakonomer en del af samarbejdet fra d. 1. januar 2018. Derudover blev der også budt velkommen til fodterapeuterne og Benefit i 2017 (en kæde af klinikker inden for fysioterapi). Benefit er kommet med i PKA+ og fodterapeuterne blev en del af Pensionskassen for Sundhedsfaglige.

En stor del af bestyrelsens arbejde er også at have fokus på en bred investeringspalette. Bestyrelsen er med i diskussionen af forskellige investeringstyper.

Bestyrelsen har fokus på den solidariske, kollektive ordning, som er pensionskassens særkende – dog med en stadig åbenhed overfor, hvad der kan være af behov hos de enkelte faggrupper – også hos nye faggrupper, som vælger PKA som pensionskasse. Privatansatte kan fx have et andet behov end overenskomstansatte.

Studietur

Bestyrelsen var i efteråret 2017 på en fælles studietur med bestyrelserne fra de to andre PKA-pensionskasser til England. Turens formål var at give en anden og bredere indgangsvinkel til den finansielle og politiske situation på en række af de områder, som indgår i bestyrelsens arbejde.

Turen gav bl.a. indblik i en række interessante aspekter i relation til investeringsporteføljen og i forhold til de økonomiske og politiske udfordringer, som de europæiske lande har kæmpet med – herunder Brexit i England. Bestyrelserne hørte også oplæg om private equity og infrastrukturinvesteringer og besøgte havvindmølleparken Burbo Bank Extension, som PKA har investeret i.

Temadage

Bestyrelsen var til to temadage i løbet af 2017. Første temadag havde overskriften ”Fra bidrag over afkast til pension”, hvor der blev fokuseret på de aktiviteter, der gennemføres i pensionskassen for at sikre stigende pensioner til medlemmerne. Digitalisering og IT-sikkerhed var blandt emnerne på den anden temadag. Bestyrelsen har fokus på digitaliseringens muligheder og samtidig have en ordentlig IT-sikkerhed.

Finanstilsynet på besøg

Finanstilsynet var i 2017 på flere besøg i PKA. Året blev indledt med en inspektion med fokus på kredithåndtering i forhold til udlån og ejendomsrelateret projektfinsiering og afsluttet med en ordinær inspektion, der følger ca. hvert 4. år. Førstnævnte inspektion var led i en tværgående undersøgelse, hvor samme tema blev undersøgt i andre pensionselskaber.

Inspektionerne gav anledning til justeringer i en række af bestyrelsens politikker og retningslinjer. Yderligere skulle PKA-pensionskasserne redegøre for håndtering af omfordelingsrisikoen i en kollektiv og solidarisk pensionsordning. Begge dele er der fulgt op på i bestyrelsen og Finanstilsynet bemærker endvidere, at PKA-pensionskasserne er mere robuste end gennemsnittet og historisk har opnået et bedre gennemsnitligt afkast end mange andre.

Pensionskassens ledelse

Bestyrelse

Pensionskassens bestyrelse har ansvaret for den overordnede ledelse af pensionskassen. Bestyrelsen er sammensat af 11 medlemmer, af hvilke to udpeges af Danske Regioner, et medlem udpeges af Kommunernes Landsforening (KL), tre vælges af og blandt pensionskassens medlemmer på generalforsamlingen, to udpeges af Dansk Sygeplejeråd, et udpeges af DL/HK Kommunal samt to særligt sagkyndige som udpeges af de deltagende organisationer. De to uafhængige bestyrelsesmedlemmer har særlige kvalifikationer inden for regnskab eller revision samt investering og forsikring. Desuden har de ledelseserfaring fra en finansiell virksomhed.

Bestyrelsen tilstræber en kønsmæssig lige repræsentation. Der var ved udgangen af 2017 syv kvinder og fire mænd i bestyrelsen.

Udpeget af Danske Regioner

- Bent Hansen (formand), regionsrådsformand
- Henrik Thorup, regionsrådsmedlem

Udpeget af KL

- Mogens Jespersen, borgmester

Udpeget af Dansk Sygeplejeråd

- Grete Christensen (næstformand), formand DSR
- Dorte Steenberg, næstformand DSR

Udpeget af DL/HK Kommunal

- Nathali Degn, formand DL/HK Kommunal

Udpeget af Danske Regioner, KL, Dansk Sygeplejeråd og DL/HK

- Lone Kjærgaard (særlig investeringssagkyndig), finansdirektør
- Birgitte Tausen (revisionsudvalgsformand), sektionsdirektør – HR, Service og CSR

Generalforsamlingsvalgt

- Jette Søgaard Nissen, sygeplejerske
- Jacob Paludan Truelson, sygeplejerske
- Birgitte Wildt-Andersen, lægesekretær

Formanden for bestyrelsen vælges blandt de to medlemmer, der er udpeget af Danske Regioner, og næstformanden vælges blandt de øvrige medlemmer af bestyrelsen. Det er bestyrelsens opgave at fastlægge pensionskassens overordnede retningslinjer, ligesom det er bestyrelsen, der ansætter pensionskassens daglige ledelse og er ansvarlig for en forsvarlig organisation af pensionskassens virksomhed. Bestyrelsen er ansvarlig for at indkalde til generalforsamling og til at afgive beretning om pensionskassens virksomhed til generalforsamlingen.

Se bestyrelsesmedlemmernes CV på pka.dk.

Revisionsudvalg

I henhold til lovgivningen skal der være et revisionsudvalg, der har særlig fokus på at overvåge pensionskassens regnskabsafregning. Der er krav om, at formanden for revisionsudvalget skal være uafhængig af pensionskassen og have kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision. Pensionskassens revisionsudvalg har tre medlemmer.

Formand for revisionsudvalget er bestyrelsesmedlem Birgitte Tausen, som siden 1986 har været ansat i Lærerstandens Brandforsikring, som er et gensidigt forsikringselskab. Birgitte Tausen er forsikringsuddannet og videreuddannet på Handelshøjskolen. Birgitte Tausen opfylder med denne baggrund kravene til at være uafhængig af pensionskassen og at have kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision.

De øvrige medlemmer af revisionsudvalget er Bent Hansen og Grete Christensen. Revisionsudvalget holder fælles møder med revisionsudvalgene i de to øvrige PKA-pensionskasser samt PKA+.

Bestyrelseshonorar årligt

Formandens honorar er 189.480 kr. og næstformandens honorar er 126.324 kr. Bestyrelsesmedlemmers honorar er 54.060 kr. Revisionsudvalgsformandens og den særligt investeringssagkyndiges honorar er 126.324 kr. Revisionsudvalgsmedlemmernes honorar er 21.228 kr. årligt. Bestyrelseshonorarer udbetales direkte af PKA A/S.

Honorarer til Grete Christensen og Dorte Steenberg udbetales til DSR.

Direktion

- Peter Damgaard Jensen, administrerende direktør

Læs mere om direktionens aflønning i afsnittet om PKA A/S.

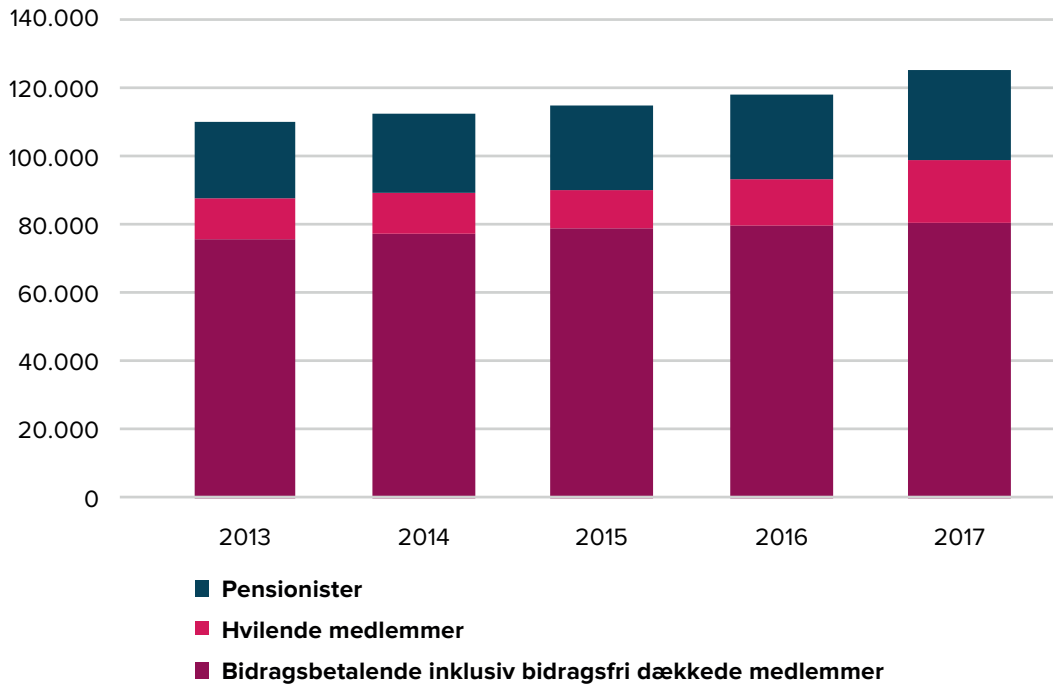
PKA A/S

Pensionskassens daglige administration, PKA, ejes af tre pensionskasser: Pensionskassen for Socialrådgivere, Socialpædagoger og Kontorpersonale, Pensionskassen for Sundhedsfaglige og Pensionskassen for Sygeplejersker og Lægeseekretærer.

Året i tal 2017

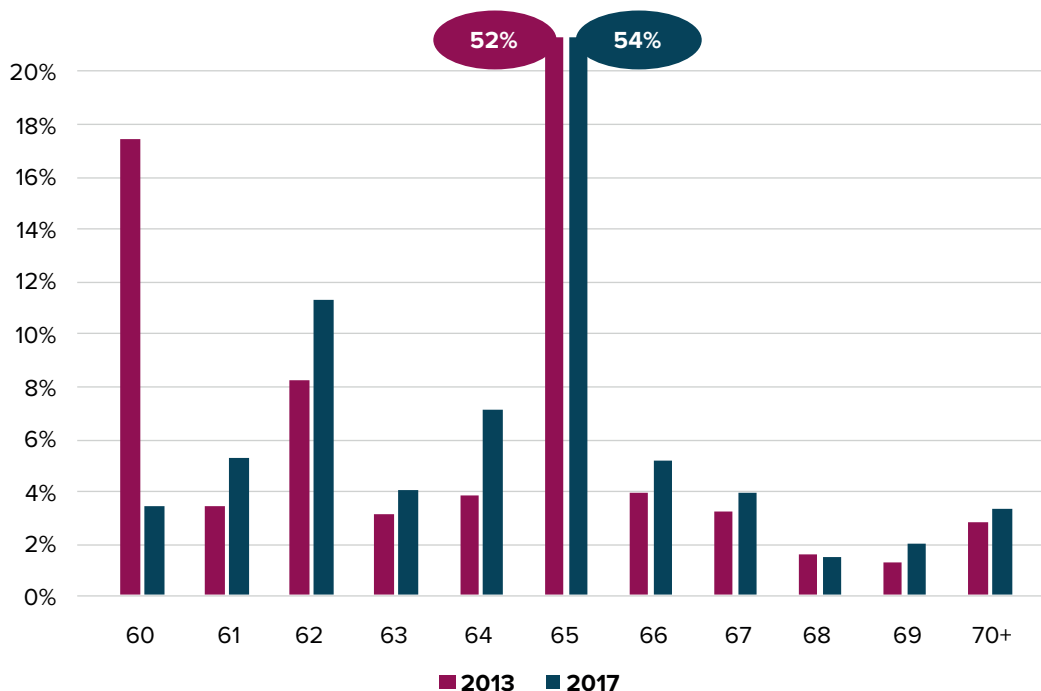
Medlemmer

Figur 1 – Udvikling i medlemstallet 2013-2017

Figur 2 – Alder ved alderspensionering i 2013 og 2017

Langt de fleste medlemmer går på alderspension, når de er 65 år. Sammenlignet med 2013 går medlemmerne i gennemsnit 8 måneder senere på pension i 2017. I 2017 udgjorde andelen af nye alderspensionister over 65 år 16% mod 12% i 2013.

Figur 3 – Tilgang af nye pensionister 2013-2017

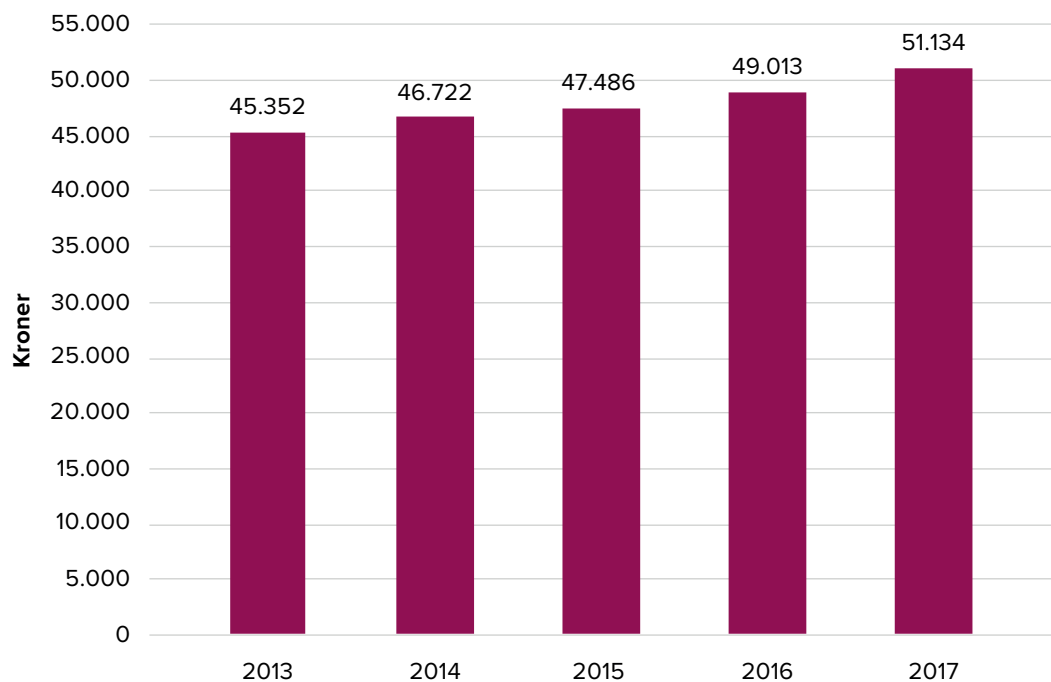
	2013	2014	2015	2016	2017
Alderspensionister	1.599	1.462	1.458	1.572	1.746
Førtidspensionister	124	100	99	128	120
Børnepensionister	146	130	126	120	131
Ægtefællepensionister	148	180	145	180	192
I alt	2.017	1.872	1.828	2.000	2.189

Figur 4 – Gennemsnitsaldre

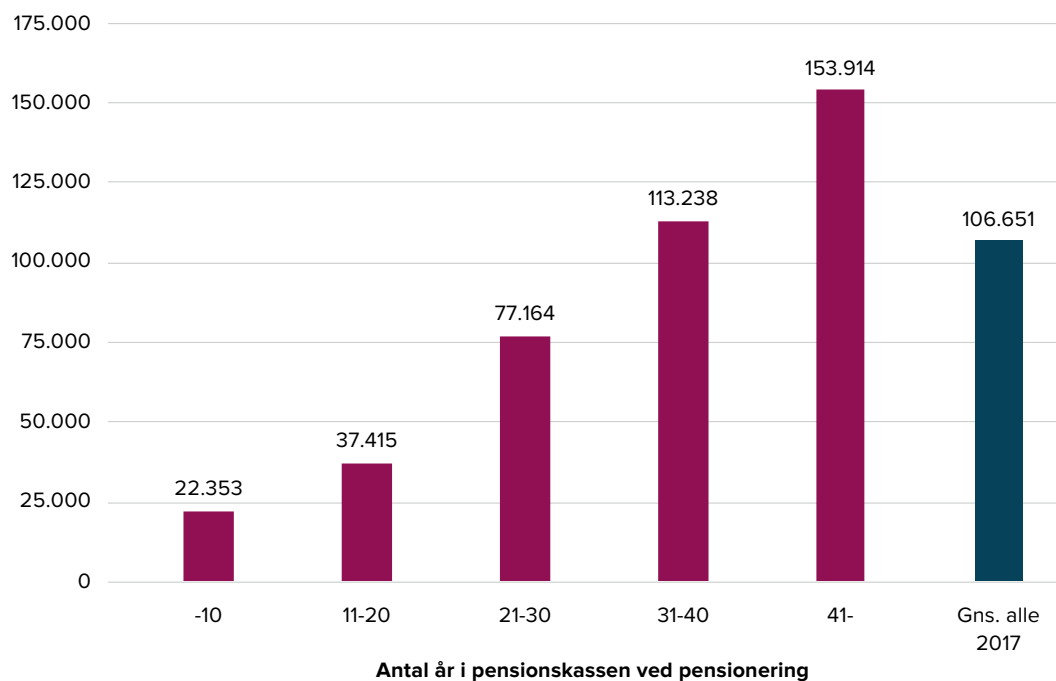
*Den reelle tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet kan ligge før alderspensionering, hvis medlemmerne f.eks. vælger at gå på efterløn og/eller udsætte udbetalingen af alderspension.

Gennemsnitsaldre	2013	2017
Alle medlemmer	50 år 8 måneder	51 år 10 måneder
Ved afgang fra arbejdsmarked*	63 år 0 måneder	63 år 5 måneder
Ved alderspensionering	64 år 3 måneder	64 år 11 måneder

Figur 5 – Gennemsnitligt bidrag, bidragsbetalende medlemmer

Figur 6 - Gennemsnitlige pensioner for nye alderspensionister 2017

Figur 7 - Pensionsudbetalinger 2013-2017

124 medlemmer har fået udbetalt i alt 4,8 mio. kr. fra Bistandsfonden. Heraf har 4 medlemmer fået udbetalt i alt 98.000 kr. fra misbrugsordningen.

*Engangssummer omfatter engangssum ved alder, ugiftesum og engangsudbetaling af pension ved død.

I mio. kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Alderspensioner	1.467	1.585	1.675	1.788	1.912
Førtidspensioner	232	219	212	205	196
Ægtefællepensioner	86	89	91	93	97
Børnepensioner	36	34	34	31	30
Engangssummer*	249	243	181	219	239
I alt	2.070	2.170	2.193	2.336	2.474

Figur 8 - Gruppeforsikringer

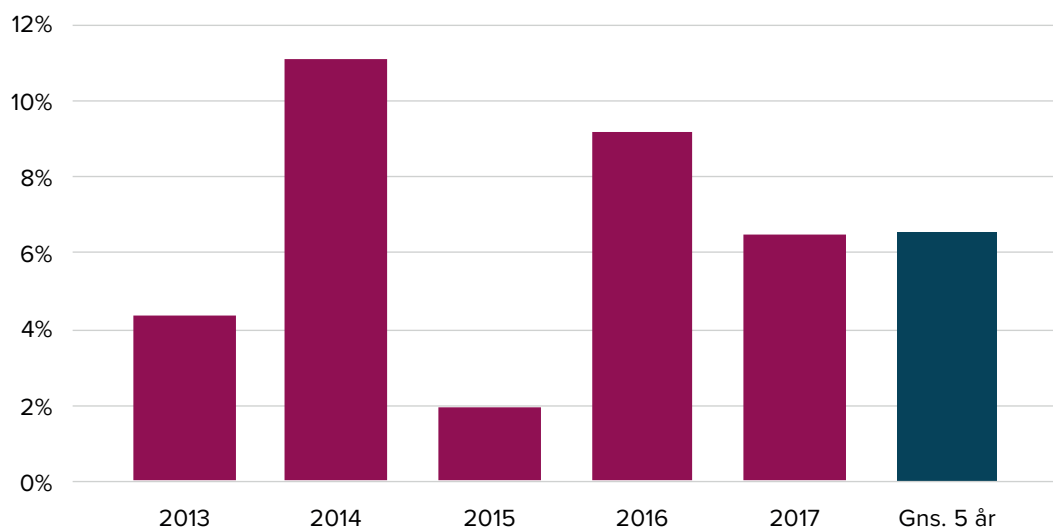
*) Ophørt i 2015 (overgangsordning i 2016)

Antal udbetalte ydelser	2013	2014	2015	2016	2017	Udbetalt 2017 i mio. kr.
Sum ved død	97	112	99	97	87	40,6
Sum ved førtidspension	93	72	68	115	113	15,3
Sum ved ressourceforløb	0	0	0	203	180	14,0
Sum ved visse kritiske sygdomme	436	416	493	458	476	74,8
Sum ved ægtefælles-/samlevers død*	2	4	5	1	0	0,0

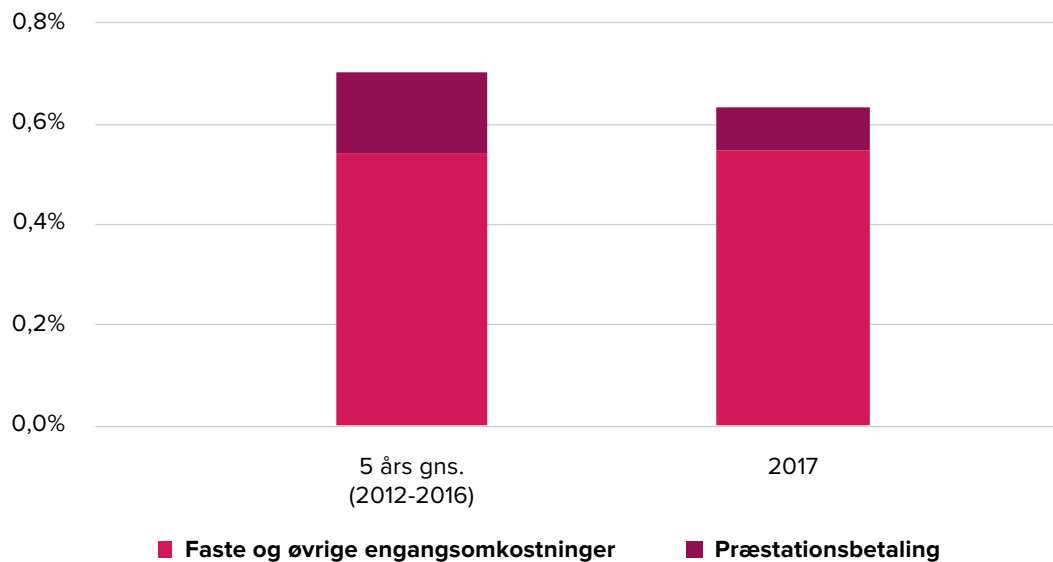
Investeringer

Figur 9 – Samlet afkast i procent (N1) 2013-2017

N1 er det samlede investeringsafkast før pensionsafkastskat (PAL).

Figur 10 – Investeringsomkostninger

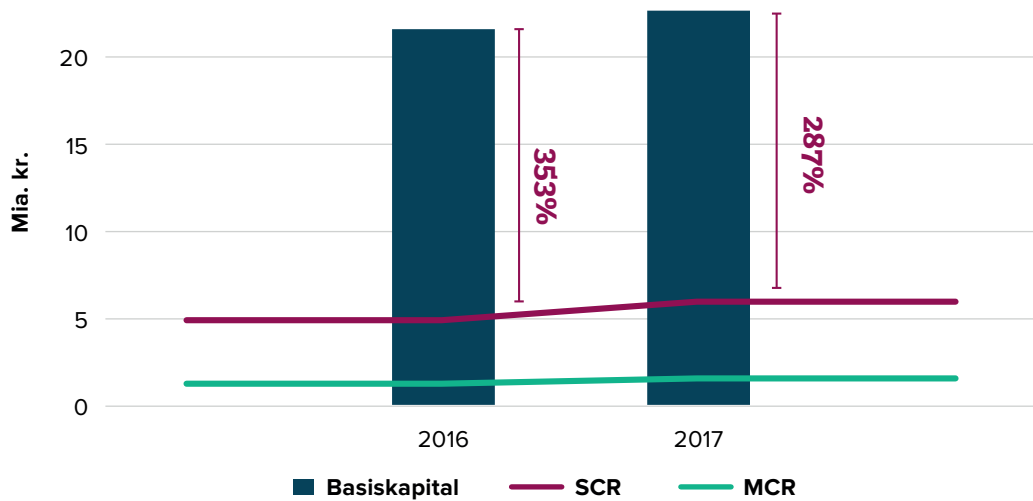

Risiko, solvens og økonomi

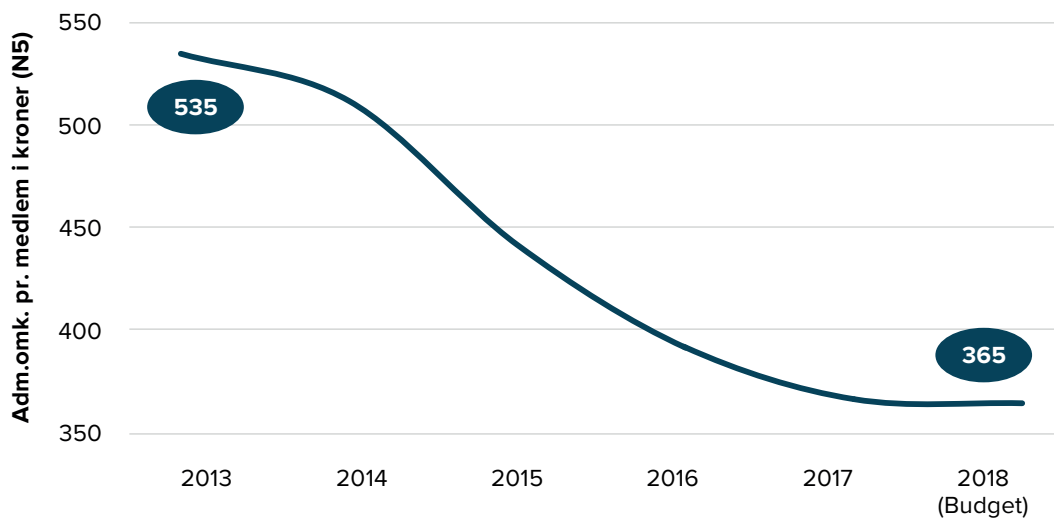
Figur 11 – Solvenskapitalkrav (SCR) og Minimumskapitalkrav (MCR)

SCR står for 'Solvency Capital Requirement' og er solvenskapitalkravet til basiskapitalen under Solvens II, mens MCR står for 'Minimum Capital Requirement' og er minimumskapitalkravet til basiskapitalen under Solvens II.

Pensionskassens solvenskapitalkrav (SCR) udgør pr. 31. december 2017 5.849 mio. kr., som skal dækkes af en basiskapital på 22.655 mio. kr. Dette svarer en solvensoverdækning på 287%. Pensionskassen er således særdeles velkonsolideret. I forhold til den absolut nedre grænse for solvenskapitalkravet (MCR), er solvensoverdækningen endnu større.

Figur 12 – Administrationsomkostninger pr. medlem (N5) 2013-2017 og budget 2018

Figur 13 - Resultatopgørelse 2013-2017

Årets resultat viser et overskud på 1.015 mio. kr.

Medlemsbidragene i 2016 var ekstraordinær påvirket af engangsoverførsler af ordninger fra PKA+ til pensionskassen på ca. 250 mio. kr. Medlemsbidrag ekskl. ekstraordinære overførsler steg med ca. 200 mio. kr. fra 2016 til 2017.

Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Indtægter					
Medlemsbidrag i alt	3.079	3.211	3.296	3.748	3.714
Resultat af investeringer efter skat	3.167	8.574	1.590	7.805	6.063
I alt	6.246	11.785	4.886	11.552	9.777
Udgifter					
Pensionsudbetalinger	2.177	3.999	2.309	2.453	2.581
Gruppeforsikringer	125	107	128	142	145
Administration	60	59	55	50	49
I alt	2.362	4.165	2.492	2.645	2.775
Til rådighed	3.884	7.620	2.394	8.907	7.002
Overført til pensionshensættelser	-2.927	-5.994	-2.108	-7.537	-5.987
Årets resultat	957	1.626	286	1.370	1.015

Figur 14 - Balance 2013-2017

Aktiverne udgjorde 130 mia. kr. ved udgangen af 2017. Investeringsforeningsandele, hvor pensionskassens indflydelse kan betragtes som betydelig, er fra og med 2014 klassificeret som aktier.

Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Aktiver					
Obligationer mv.	41.333	49.043	48.303	40.125	43.162
Investeringsforeningsandele	21.798	7.343	6.903	6.348	5.203
Aktier	12.577	38.432	49.641	63.735	65.096
Afledte finansielle instrumenter	16.075	6.879	6.240	8.395	7.535
Ejendomme	7.388	7.638	8.019	8.521	8.839
I alt	99.171	109.335	119.105	127.124	129.835
Passiver					
Hensat til pensioner	73.177	79.239	81.289	88.677	94.517
Medlemskapital	455	566	664	813	961
Egenkapital	17.822	19.023	19.309	20.680	21.694
Øvrige passiver	7.717	10.507	17.843	16.954	12.663
I alt	99.171	109.335	119.105	127.124	129.835

PKA A/S

Organisation

*) I 2018 er Pensionskassen for Farmakonomer indtrådt i ejerkredsen i PKA A/S.

PKA A/S bestyrelse

Valgt efter indstilling fra Danske Regioner

- Bent Hansen (formand), regionsrådsformand
- Bo Libergren, regionsrådsmedlem

Valgt efter indstilling fra KL

- Mogens Jespersen, borgmester

Valgt efter indstilling fra de faglige organisationer

- Grete Christensen (næstformand), formand DSR
- Jette Søgaard Nissen, hospicechef
- Benny Andersen, forbundsformand SL
- Lillian Bondo, formand for Jordemoderforeningen
- Bodil Otto, formand HK-Kommunal
- Christina Durinck, formand for Farmakonomforeningen (indtrådt 1. januar 2018)

Valgt af medarbejderne i PKA A/S:

- Niels Møller, jurist
- Anders Bjarnarson, finance manager

Observatør:

- Jesper Gulev Larsen, apoteker (indtrådt 1. januar 2018)

Formandens og næstformandens honorar er 88.368 kr., og de øvrige medlemmers er 54.060 kr. Grete Christensens honorar bliver udbetalt til Dansk Sygeplejeråd. Bodil Ottos honorar bliver udbetalt til HK/Kommunal, og Lillian Bondos honorar bliver udbetalt til Jordemoderforeningen.

Formandens og næstformandens honorar er 88.368 kr., og de øvrige medlemmers er 54.060 kr. Grete Christensens honorar bliver udbetalt til Dansk Sygeplejeråd. Bodil Ottos honorar bliver udbetalt til HK/Kommunal, og Lillian Bondos honorar bliver udbetalt til Jordemoderforeningen.

PKA's direktion

Direktionen er den samme som i de tre pensionskasser. I 2017 har den bestået af Peter Damgaard Jensen, administrerende direktør.

Administrerende direktør Peter Damgaard Jensens vederlag var i 2017 på 4,1 mio. kr. Han har et opsigelsesvarsel på 18 måneder. Direktionen har ikke bonus- eller andre incitamentsaflynninger.

PKA's daglige ledelse består af direktionen og direktørerne fra Investeringer, Finans, Jura, Uddannelse & Ledelse, samt Medlemmer, Aktuariat & Kommunikation.

Lønpolitik i PKA

Alene medarbejdere i PKA's investeringsafdeling har en aftale om begrænset bonusordning. Investeringsdirektøren er ikke omfattet af aftalen om bonusordning.

Du kan finde en oversigt over PKA's lønpolitik på pka.dk> Om PKA> Medlemsdemokrati> Delegerede, bestyrelser og generalforsamlinger> Vælg pensionskasse> Læs mere> Godt bestyrelsesarbejde> Lønpolitik.